

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۹	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

قلمرو زبانی (۷ نمره)			
الف	معنی واژه (۱/۵ نمره)		
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را با توجه به شعر و نثر زیر بنویسید. الف) تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار ثنایی ب) همهٔ حضار یک صدا تصدیق کردند که تخلصی بس به جاست. ج) احداث یک خاکریز دو جداره را تنها راه حل می دانست.	۰/۲۵	۰/۲۵
۲	با توجه به موارد زیر، برای هر یک از واژگان داخل جدول، یک «معادل معنایی» بنویسید. الف) همچو نی زهری و تریاکی که دید؟ / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ ب) من آن شب در آن موضع حاضر بودم و شما را چراغ فرا می داشتم و مادرت را اعانت می کردم.	۰/۵	
		ردیف	معنا
		۱	مونس
		۲	یاری
۳	معنای کدام واژه، نادرست است؟ الف) تاب: فروغ ب) مباحثات: سرافرازی ج) سرحد: مرز د) صحیفه: منظره	۰/۲۵	
ب	املائی واژه (۱/۵ نمره)		
۴	در هر یک از ابیات و عبارات زیر، کدام واژه داخل کمانک از نظر املائی درست است؟ الف) تنها برای تعلیم گرفتن، (شبه - شیخ) شما را در تاریکی تعقیب می کردم. ب) برجسته ترین شاگرد (حوزه - حوضه) ادیب بزرگ بود. ج) داشتم می گفتم، آن شب نیز / (صورت - سورت) سرمای دی بیدادها می کرد.	۰/۷۵	
۵	در هر یک از موارد زیر، شکل درست واژه‌های نادرست املائی را بنویسید. الف) هنگام چریق آفتاب در شهر سیرجان اتراق می کردیم. ب) اگر کوه آتش بود پسهرم ازین تنگ خار است اگر بگذرم	۰/۵	
۶	در بین کلمات زیر، کدام واژه اهمیت املائی دارد؟ الف) شرف یاب ب) خستگان ج) مکاید د) ماجرا	۰/۲۵	
ج	دستور (۴ نمره)		
۷	با توجه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «بخند؛ زیرا خندهٔ تو / برای دستان من، / شمشیری است آخته . / خندهٔ تو، در پاییز / در کنارهٔ دریا / موج کف آلوده اش را / باید بفرزاد.» الف) ترکیب «موج کف آلوده»، «وصفی» است یا «اضافی»؟ ب) نقش دستوری واژه «شمشیر» چیست؟ ج) یک «گروه اسمی متممی» بنویسید. د) کدام واژه داخل کمانک در مورد «زمان دقیق فعل» «بفرزاد» درست است؟ (مضارع التزامی - مضارع اخباری)	۱	
	ادامه سوال ها در صفحهٔ دوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : فارسی ۳	رشته : کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۹	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۸	در شعر: «چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟» الف) چند گروه اسمی «مفعولی» وجود دارد؟ ب) نوع حرف ربط «یا» را بنویسید.	۰/۵																		
۹	با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «نامه را معلم کلاس سوم، برایم نوشته بود؛ به یاد گذشته‌ها و خاطرات پاریز.» الف) در گروه اسمی «معلم کلاس سوم»، «هسته» کدام کلمه است؟ ب) نوع «وابسته و وابسته» این گروه اسمی را بنویسید. ج) کدام واژه نقش «تبعی» دارد؟	۰/۲۵ ۰/۷۵																		
۱۰	عبارت زیر چند جمله دارد؟ «لحظه عزیز و شورانگیزی بود؛ لحظه ای که هر سال از نخستین دم بهار، بی صبرانه چشم به راهش بودیم و تابستان وصال، امیدبخش و مهربان می آمد.»	۰/۲۵																		
۱۱	مصراع: «جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن» را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید.	۰/۷۵																		
۱۲	در مصراع: «امروز خورشید در دشت، آینه دار من و تو»: الف) کدام واژه حذف شده است؟ ب) نوع حذف آن چیست؟	۰/۵																		
قلمرو ادبی (۵ نمره)																				
الف	آرایه‌های ادبی (۳ نمره)																			
۱۳	در بیت: «ای مشت زمین بر آسمان شو / بروی بنواز ضربتی چند» واژگان مشخص شده چه آرایه‌ای را پدید می‌آورند؟	۰/۵																		
۱۴	در عبارت‌های زیر، مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) پیداست که تا چه حد از چنین کاری بیم داشتم اما دل به دریا زدم و به اتاق درس وارد شدم. ب) می‌خواهم امروز نشان بدهی که چند مرده حلاجی.	۰/۲۵ ۰/۲۵																		
۱۵	کدام یک از ابیات و عبارات «گروه الف» با آرایه‌های «گروه ب» ارتباط دارد؟ (در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۱																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند.</td> <td>حسن آمیزی</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>به دستور فرمود تا ساروان</td> <td>اسلوب معادله</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.</td> <td>حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>جناس</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف	الف	ب	۱	هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند.	حسن آمیزی	۲	به دستور فرمود تا ساروان	اسلوب معادله	۳	عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	تضاد	۴	از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.	حسن تعلیل			جناس	
ردیف	الف	ب																		
۱	هر چه موجودند، از روحانی و جسمانی، طالب کمال اند.	حسن آمیزی																		
۲	به دستور فرمود تا ساروان	اسلوب معادله																		
۳	عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را	تضاد																		
۴	از شامه قوی شما تشخیص بوی حمله غریب نیست.	حسن تعلیل																		
		جناس																		
۱۶	در عبارت «غصارة تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.» واژگان «سجع» را بنویسید.	۰/۵																		
۱۷	با توجه به عبارت زیر، «باز» نهاد چه کسانی است؟ آن گاه باز شکاری چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام. پیوسته با آنان بوده‌ام چه جای آن است که من دست شاهان بگذارم و در بیابان‌های بی آب و علف در جست و جوی سیمرغ سرگردان شوم؟»	۰/۵																		
ادامه سوال‌ها در صفحه سوم																				

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۹	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ب	شعر حفظی (۲ نمره)	
۱۸	مصراع های کدام بیت « جا به جا » نوشته شده است ؟ الف) لبخندِ گاه گاهت، صبح ستاره باران ب) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند	۰/۲۵
۱۹	مصراع اول این بیت چیست ؟ ..... باید که خاکِ درگه اهل هنر شوی « الف) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق ب) گر در سرت هوای وصال است حافظا	۰/۵
۲۰	مصراع دوم بیت را بنویسید. « حُسن شهادت از همه حُسنی فراتر است ..... »	۰/۵
۲۱	بیت : « تو بودم کردی..... / ..... » را کامل کنید.	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
الف	معنی و مفهوم نثر (۲ نمره)	
۲۲	معنی و مفهوم عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) سجده بهترین حالتی بود که می توانست مرا با خاک همسطح و یکسان کند . ب) مرغان جملگی بهانه ها یک سو نهادند.	۱
۲۳	در هر یک از عبارات زیر مفهوم قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف) عشق، آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. ب) بوی گُلَم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.	۰/۵ ۰/۲۵
۲۴	مفهوم جمله : « در کویر، خدا حضور دارد » چیست ؟	۰/۲۵
ب	معنی و مفهوم شعر (۲ نمره)	
۲۵	معنی و مفهوم اشعار زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) پهلوان هفت خوان، اکنون / طعمه دام و دهانِ خوان هشتم بود ب) ببايد زدن سنگ را بر سبوی	۰/۵ ۰/۵
۲۶	معنی و مفهوم قسمت های مشخص شده را در اشعار زیر بنویسید. الف) گفت : « مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی » گفت : جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست ب) بفکن ز پی این اساس تزویر بگسل ز هم این نژاد و پیوند	۰/۵ ۰/۵
ج	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۷	مقصود از « راه پیچ در پیچ » در بیت زیر چیست ؟ « به راه این امید پیچ در پیچ مرا لطف تو می باید، دگر هیچ »	۰/۵
۲۸	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) یک دم غریق بحر خدا شو گمان میر ب) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	۰/۵
	ادامه سوال ها در صفحه چهارم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	تعداد صفحه: ۴	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۹	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۲۹	« این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد . / ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه ای را دید / او شغاد. آن نابرابر بود » الف) مقصود از « گنج مروارید » چیست؟ ب) « شغاد » نماد چه کسانی است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳۰	مصراع « چه غم دیوار اتمت را که دارد چون تو پشتیبان ؟ » چه مفهومی دارد؟	۰/۵
۳۱	بیت: « چشم بگشا به گلستان و ببین جلوه آب صاف در گل و خار » یادآور کدام « وادی عرفان » است؟	۰/۲۵
۳۲	مقصود از عبارت: « چون تیری که از شست رفته، باز نمی گردد » چیست؟	۰/۵
۳۳	با توجه به عبارت زیر دو پایه رسیدن به « عشق » را بنویسید؟ « پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه ، عشق . و به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد . »	۰/۵
۳۴	در بیت « نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند » مقصود از « راه پر خون » چیست؟	۰/۵
۳۵	در عبارت زیر، « نفس گرفت » چه مفهومی را بیان می کند؟ « به جلو نگاه کرد تا جایی که چشم کار می کرد، هیچ کس دیده نمی شد، نفس گرفت و دوباره با تمام سرعت دوید. »	۰/۲۵
	فرجامتان نیک باد	جمع نمره ۲۰